

Лабораторне дослідження № 1

Тема: Зовнішня будова та рухи кільчастих черв'яків (на прикладі дощового черв'яка).

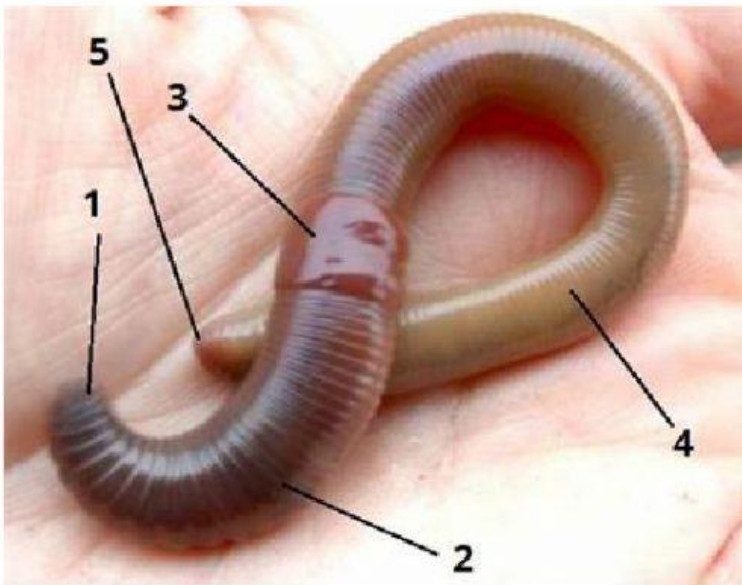
Мета: визначити характерні риси зовнішньої будови дощового черв'яка, пристосування до умов існування в ґрунті, здійснити спостереження за пересуванням та реакціями на подразнення.

Обладнання та матеріали: дощові черви або трубочники (живі істоти та їх зображення), препарувальні голки, скляні палички, лупа, лінійка, пінцет, аркуші паперу.

ХІД РОБОТИ:

1. Дощового черв'яка за допомогою пінцету розмістіть на білому аркуші паперу, розгляньте його будову, визначте частини тіла, форму, колір та характер членування. Порівняйте із зображенням в підручнику .

ЗОВНІШНЯ БУДОВА ДОЩОВОГО ЧЕРВ'ЯКА

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

2. Користуючись лінійкою, установіть довжину й товщину тіла

Довжина _____. Товщина _____.

Знайдіть спинну і черевну частини тіла. Знайдіть відмінності.

3. Опишіть покриви черв'яка, яке значення вони мають для життя в ґрунті?

4. Проведіть спостереження за його пересуванням. Визначте, які особливості будови тіла допомагають йому пересуватись?

5. За допомогою препарувальної голки доторкніться до шкіри черв'яка в різних частинах тіла. Спостерігайте реакції на ці подразнення. Визначте назву цієї реакції _____.

6. Свої результати дослідження запишіть до таблиці.

Визначена особливість зовнішньої будови	Результати спостережень	Значення для відповідних умов існування
Особливості зовнішньої будови	Тіло поділене на окремі сегменти — кільця	
	Тіло має шкіру, зовні покриту кутикулою із слизовими залозами	
	Черв'як має шкірно — м'язовий мішок: епітелій, кільцеві та повздовжні м'язи	
	На передньому загостреному кінці тіла розташований ротовий отвір Задній кінець тіла тупий	
	Наявність пояска — кількох потовщених сегментів у передній частині тіла	
Рухи дощового черв'яка	Кожний сегмент тіла має маленькі хітинові щетинки.	
Реакція на дотик	Скорочення тіла завдяки спеціальним чутливим клітинам, які сприймають подразнення	

Висновок:

Чому дощового черв'яка називають кільчастим?

Яка функція слизу, що виділяється залозами шкіри дощового черв'яка?

Яке ще значення відіграє шкіра у житті дощового черв'яка?
